

OOGSTMAAND ook KORENMAAND.

- *Zo de eerste week van augustus is heet,
dan staat er een lange winter gereed.*
- *Augustus eerste weken heet en laf,
veel wintersneeuw komt af!*
- *'k Was eertyds Sextilius,
in Roomen hoog beroemd,
heeft my augustus tot huns keizers eer genoemd,
draeg nu uw schueren vol,
om 's winters van te eeten,
ik doe u onderwyl,
als in een badstoof zweeten.*
- *Geeft augustus veel noorderwind,
dan blijft het weer lang goed gezind.*
- *Begin augustus heet, lang en wit het winterkleed.*
- *De velden geschoren,
de winter geboren!*

1 augustus.

- **Rutten:** De pelgrimsgroep uit het St-Evermarusspel gaat op bedevaart naar Compostella, omdat St-Evermarus en zijn gezellen op de terugtocht naar Maastricht bescherming zochten in de velden van Rutten.
- **Wijshagen:** Bedevaart naar Kevelaer.
- Op het feest van St.-Pieters Banden, vieren de slotenmakers feest.
- **St.-Truiden:** Portioncula-processie.(1935)
- Augustus' eerste week heet en laf,
veel winterse sneeuw wacht af !
- Op Sint-Pietersbanden zegt de volksspreuk:
*Op Sint-Pietersbanden,
trekken de ooievaars
naar ander landen.*

3 augustus.

- **Meeuwen:** Bedevaart naar Kevelaer van de parochie Meeuwen-Gruitrode.
- Als de spinnen vlijtig blijven weven,
zullen we mooi weer beleven
- **Diepenbeek:** Crijtfeesten met enorme belangstelling voet oude ambachten.
21ste uitgave, met duizenden bezoekers: vlechten van koorden, slaan van mouten het dorsen van koren,vlegeldorsers, smulpapen, oude landbouwmachines, tijdens het verorberen van pannenkoeken, rijstapap rijstkoeken enz. (1998)

4 augustus.

- Feestdag van Sint Domenicus:
*Is 't heet op Sint Domijn,
't zal een strenge winter zijn.*
- Feestdag van de Pastoor van Ars.(11859) patroon van priesters, pastoors en zielzorgers. (zie beeld en paternoster in archief)

5 augustus.

- **Stokkem:** Bedevaart naar O.L.Vr. van Kevelaer, gezamenlijk met andere Maasgemeenten.(parochies).
- *Op Sint-Abel bakt men vlaaien,
en gapen de boeren en de kraaien.*
- *Maak de spin in 't net een scheur,
dan klopt de stormwind aan de deur!*
- *Als de bijen naar huis toe vluchten,
zit er regen in de luchten.*
- *Begin augustus regenvlagen,
ook regen voor de laatste dagen!*

6 augustus.

- **Kortesseem:** Ter gelegenheid van de jaarlijkse kermis richt het Limburgs Centrum Volksspelen diverse volksspelen in zoals het raden naar het gewicht van een geit, karabijnschieten, javelotten, hanenkappen om te besluiten met een volksbal.
*Is het heet op St. Domijn,
't zal een strenge winter zijn!*
- Sint-Godelieve.
*Regen op Sinte Godelief
is de landman nimmer lief.
Minstens zes weken regent het!*
- *Als de eerste augustusweken heet zijn,
denk dat de winter lang en wit kan zijn!*
- *Als de oogstmaand het sterk dauwen doet,
blijft gewoonlijk het weder goed!*
- *Op Sint-Abel is 't zo warm,
Dat de kraaien gapen!*

7 augustus.

- **Beringen:** Jaarlijkse processie vertrekkend aan de kerk met de Wijngaard-ruiters, de mijnwerkers-brancardiers, het beeld van St. Barbara, omringd door de kinderen, alle verenigingen, leden van het kerkbestuur en de gemeentelijke overheid. De gilde draagt het beeld van "O.L.Vr. in de Wijngaard" omringd door het zangkoor dat de mis opluistert in het Wijngaardsbos, waarna de processie terugkeert naar de kerk.
- H. Dominiek, (11221), patroon van de sigarenmakers, stichter van de Dominicanen!
- *Als je de donder hoort, heeft de bliksem u niet getroffen.*
- *Ziet gij de bliksem, dan heeft hij u gemist.
En als hij u treft, dan weet gij het toch niet meer!*
- **Peer:** Bedevaart naar het graf van Pater Pio en bezoek aan Loreto, Pietrelcina, Rome, Assisi en, verzorgd door dhr. Albrecht Theunissen, tel.011/73.63.92.
- Viering van de H. Donatus, aanroepen tegen donder en bliksem.
- **Eindelijk wat regen na de hondsdagen in 1999.**

8 augustus.

- Viering van Sint Dominicus of Sinte Domien, patroon van de sigarenmakers (11221)
*Is het heet op sint Domien,
ge zult een strenge winter zien.*
- **Spalbeek:** Kleine bedevaart naar Kortebos georganiseerd door Ziekenzorg Spalbeek per autobus of per fiets, met eucharistieviering en koffietafel.
- **Heppen:** Viering van St.Arnoldus, Sint uit Vlaanderen, beschermt de brouwer en zijn klant.... Feest waarop alle brouwers, cafébazen, cafémeisjes, dienststers enz. worden uitgenodigd.
- **St.-Truiden:** Bedevaart naar O.L.Vr. van den Ossenweg-Zoutleeuw.
- **Leopoldsborg:** Het Strooien Dorp meent dat men ook een avondje vrij moet nemen, om de bloempjes eens buiten te zetten.
- **Zutendaal:** In eeuwenoude traditie trekt een Mariale processie door de straten met dit jaar de evangelisatie in vijf blijde mysteries uitgebeeld. (1992)

- **Heusden-Zolder:** Sacramentsprocessie in Viversel, indachtig de bloedende hostie van 1317. Dit gebeurde bij een bediening en werd een bijzonder deel uit het volksleven.
- Noordenwind in augustus opgestaan,
brengt standvastig weder aan!
- **Opoeteren:** Bosbessenkermis met allerhande festiviteiten zoals jeugdfuif, Dankmis met receptie, openingsfeest, rommelmarkt, optreden van fanfare en proces Malbroek.
- **Hechtel-Eksel:** Oogstfeest te Eksel georganiseerd door de Landelijke Gilde op de terreinen aan de Hoksentstraat met verschillende activiteiten zoals: maaien met de zeis, door paard, korenladen, dorsen, beslaan van paarden, trekpaarden enz... (1997)
- *Is 't warm en voorspoedig weer,
Brengt augustus de eerste peer!*

9 augustus.

- *Noordenwind in augustus opgestaan,
brengt standvastig weder aan !*

10 augustus.

- H. Laurens, patroon van de boekhouders, heemkringen en koks.(1258).
- *Sint Laurens dage,
brengt de regen op de hage.*
- *Is 't op Sint Laureinsdag klaar,
dan is er veel fruit dit jaar !*
- *Die op tijd rapen wil eten,
moet Sint Laurens niet vergeten.*
- *Als Sint-Laurens 't hoofd goed staat,
houdt men mooi weer.*
- *Met Sint Laurentius van het klooster,
ligt de wereld op een rooster.*
- *Laurentius, de appelbraaier, de rapenzaaier!*
- *Op sint Laurens een regenvlaag,
zes weken duurt de plaag.*
- Feestdag van St Laurentius (1261): omdat hij op de brandstapel terecht kwam, aanroepen tegen brandwonden. " Hij werd op de rooster gelegd." Deze zijde is gaar, draai me nu maar om, zei hij!
- Op Sint Laurentius bloeit de munt, kruid dat bij de kruidwis wordt gebruikt. Het is een medisch kruid dat vroeger werd gebruikt in het " Water van Orval" samen met andere medische kruiden die alles konden genezen.
- *Laurentius' zonneshijn,
beduidt een jaar vol wijn.*
- *Is 'avonds laat de spin te been,
't zal regenen, ik wed tien tegen een!*
- Na Sint Laurens mag men niet meer zaaien.
- *Sint -Laurentius van het Marialand is gekomen,
in ons Nederland,
gans belabberd en gebrand,
Wil dit affekenen met Uw hand,
dat het niet verder in en brandt.*
- *Sint Laurens en Sint Bartel schoon,
dan brengt de herfst een gouden kroon.*
- *Noorderwind in augustus,
brengt bestendig weer. (Zeker in 1994, 1997).)*
- Heilige Laurentius
wil ons geloven dat gij alle pijn kunt doven,
laat U bidden deze wens,
door ons Heer te helpen
de pijn door brand te stelpen.
- *Op Sint-Laureins een regenvlage,
zes weken duurt de waterplage!*

- *Sint Bartel ons vaak vermeldt,
Hoe het in de herfst zal zijn gesteld.*
- *Sint-Bartel warm en schoon,
Dan draagt de herfst een gouden kroon.*
- **Kinrooi:** Restauratie van de kapel Op den Ans (1827) waar een beeld van de H. Marcoen door stoute kinderen stuk werd gegooid. Aanroepen voor genezing van zweren en klieren. (Vooral door soldaten tegen venerische ziekten). Marcoen was abt in Normandië en leefde tussen 490-558. Relieken bewaard in Hunsel. Het beeld wordt ingezegend op 14 augustus en men kan er ook kaarsen laten branden.

10 augustus.

- **Maaseik- Opoeteren:** Bosbessenkermis en op 12 augustus processie en verbranding van Malbroeck (Malbourough) 1991.
- **Opoeteren -Neeroeteren-Maaseik:** Rond deze dag houdt men de bosbessenkermis, groot volksfeest met op de markt het bakken van een reuzebessenvlaai, de veroordeling en ophanging van Malbroeck, een rommelmarkt, en een eucharistieviering. (1992)
- Sint-Laurentiusdag. (258)
Ging weldoende door het leven, deelde brood uit aan de armen, genas zieken, werd dan geseld en op gloeiende hete platen gelegd tot hij stierf. Zo werd hij de patroon van brandweerlieden, kolenbranders, wasvrouwen maar ook aanroepen tegen kiespijn. Van hem zegt men dat hij tegen zijn beulen zegde: leg me op mijn andere zij, dan ben ik gaar. Of: nu ben ik lang genoeg gebraden, jullie kunnen me nu eten! Vier dagen na zijn feestdag neemt men een sterrenregen waar, die St.-Laurentiustranen " worden genoemd.
- *Op Sinte-Laurentius van het klooster,
ligt de wereld op een rooster.*
- *Sint Laurens' regenvlage,
geeft zes weken waterplage!*
- *Op Sint-Laurentius gaat de imker,
Met zijn bijen de heide op! (P.v.Z.)*
- *Een schone Laurentiusdag,
Geeft een goed hongingjaar.*
- *Regen op Sint-Laurentius,
Schaadt suikermeloenen en augurken.*

11 augustus.

- Heilige Clara van Assisi (11253), patrones van radio- en TV-personeel
- Eieren voor Klaartje,
goed weer voor het paarke.!
- Iedereen zit met spanning te wachten op de volledige zonsverduistering van de eeuw. De volgende komt eerst in 2080! Zolang kan ik ook niet wachten!
- Het resultaat is ontmoedigend, vermits de hemel zwaar bewolkt is gebleven? Duizenden en duizenden mensen hebben aan de euro-eclips een kater overgehouden. Op TV konden we echter deze eclips wel zien! Wat zijn we klein!

12 augustus.

- **Niel-As:** Traditionele kaarskenprocessie ter gelegenheid van Maria-ten-Hemelopneming. Die trekt van de kerk naar de Grot van O.L.Vr. van Lourdes. Gebruik van kaarsjes met kapje en de laatste tijd gevolgd door een autowijding.
- **Hamont-Achel:** De Friese volkssport "fierlejeppen" wordt stilaan in Limburg ingeburgerd. Het is met een polsstok van tien meter lang over een negen meter brede gracht springen met een aanloop van 25 m.
- Rond deze datum kan men 's nachts veel vallende sterren zien. Door vergelijking werden deze nachten ook "Laurentiustranen" genoemd.
- Feesten in de Clarissenkloosters van de arme Claren, wordt het feest van Sinte Klara gevierd. Vermits het altijd vastende zusterorders betreft, werd op deze dag eten, eieren enz, naar de Klarissen gebracht om alzo mooi weer af te smeken.

Clara, beschermheilige voor radio en televisie, moet klaar weer brengen.

- *Eieren voor Klarke
geven schoon weer voor het paarke.*
- *Klarke moet klaar weer geven.*
- *Is het warm en voorspoedig weer;
brengt augustus de eerste peer.*

13 augustus.

- **Gruitrode:** Sinds verscheidene jaren heeft er een begankenis plaats met kaarskenprocessie door het "eikenbosje" en wordt afscheid genomen van een levensgroot Mariabeeld waar zieken en gehandicapten en bejaarden worden gezegend. De mensen worden opgeroepen door het speciaal luiden van de klok. Aan het "Boshuis" worden plaatsjes voor zieken en bejaarden voorbehouden.
- **Kessenich:** Bedevaart naar O.L.Vr. van Fatima in De Panne voor de hele parochiegemeenschap met vertrek om 7 u aan het kruispunt Venlose weg en Breërstraat.
- *In augustus regen,
geeft de wijnoogst zegen!*
- **Voeren:** Van 13/8 tot en met 14/8, Tripsopfeesten met allerhande volkse gebruiken en volksspelen. 1989.
- **Moelingen-Voeren:** Tripsopfeesten met doorlopende animatie, volksmuziek, oude rommelmarkt, kindertheater.
- **Moelingen:** Processie en bronkkermisbal en verbroedering schutterijen aan het Heem: meestal gevierd rond de zondag 18 augustus.
- Heilige Cassiaan
*Het weer bij Sint-Cassiaan,
houdt nog dagen aan!*

*Het weer bij Sint-Cassiaan,
houdt gewoonlijk weken aan!*
- De Heilige Hyppoliet wordt heden gevierd:
*Zo het weder op Sint-Hyppoliet,
zo voor meerdere dagen het geschiedt!*
- Vandaag vrijdag de 13de 1999.

14 augustus.

- **Heers-Rukkelingen:** Oogstfeesten waarbij de jeugd tijdens de eucharistieviering in openlucht, verschillende veldvruchten offert als dank.
- **As-Niel:** Kaarskensprocessie om 21 u. van de kerk van Niel naar de grot.
- **Peer:** Kegelkampioenschap aan het paviljoen Monsheide georganiseerd door de Nica's op zaterdag en zondag 14 en 15 augustus.
- **Lummen:** Het oogstgebeuren grijpt hier plaats op initiatief van de Landelijk Gilde. Alle mogelijke vruchten en groenten worden aan de man gebracht en schapen worden tentoongesteld samen met bloemen, taarten, rijstpap enz.en oude landbouwberoepen zoals het maaien, het haren van de zeis, spinnen, kantklossen enz. worden getoond.
- Als een vroege herfst valt na een late Pasen, pas dan op voor mannen met dikke brilleglazen!
- **Heusden-Zolder-Bolderberg:** Kruidwiszegening na een kaarskensprocessie doorheen Bolderberg en kruidwiszegening. (1995-1996).
- Het gebruikte Sint-Janskruid voor de kruidwis, is een plant waarbij als men de bloemen knijpt, er rode druppels uitlopen, zogezegd bloed van Sint-Jan.
- **As:** Kaarskensprocessie in Niel/As aan de grot om 21u 1998.
- **As/Niel:** Mis met voertuigenwijding om 10 u op 15 augustus 1998.

15 augustus.

- Op deze dag van **O.L.Vr. Hemelvaart**, wordt soms nog de "**kruidwis**" gestoken aan huis, boerderij of weiland. Is samengesteld uit; kattenstaart, St.Janskruid, donderkruid, alsem, vossenstaart, en een notentak met noten aan. Soms wordt hij die dag gewijd en wordt bij zwaar onweer een takje opgebrand in de open haard. Deze wijdingen gebeuren op 14 augustus op Bovy (**Heusden**), in **Elen**

- op 15 augustus, in **Beringen** op 14 oogst op de halfoogstfeesten.
- *Op ons Lief Vrouwke's Hemelvaart, keert het weer zijn staart!*
- Overlijdensdag van Stijn Streuvels (Frank Lateur) 1969.
- *Is het weer op **Maria hemelvaart** uitgelezen, zo zal de hele herfst voortreffelijk wezen !*
- *Is 't warm en voorspoedig weer, brengt augustus d' eerste peer.*
- *De velden geschoren, de winter geboren.*
- *Is Vandevelde geschoren, dan is Vanderschuren vol.*
- *Is heet weer op Hemelvaart uitgelezen, zal heel de herfst voortreffelijk wezen.*
- *Maria's Hemelvaart zonneshijn, brengt goede wijn.*
- **Sint Martens Voeren - De Plank** viert de kermis van St.Rochus met allerhande feestelijkheden zoals een Eucharistieviering, en ontmoeting tussen oost en west. Dit feest wordt verder gevierd met volksspelen zoals kruiwagenrennen en besloten met een vogelschieting. Daarna een koningsbal. (1989).
- **Geer:** Rond 17/8/96 feest van de vogelverschrikkers.
- **Hoeseit:** Opvoering van het mysteriespel "De boodschap aan Maria" van Paul Claudel door plaatselijke toneelspelers onder leiding van Guy Breban.
- *Stekende vliegen, dat kan niet liegen, zij voorspellen regen allerwegen!*
- **Maasmechelen:** gaat op bedevaart naar Kevelaer en naar Heppeneert samen met verschillende Maaslandse dorpen. Vroeger trok men dagenlang te voet naar deze bedevaartplaats.
- **Genk,** speciaal Kolderbos- houdt een avondprocessie naar de kapel van Langerlo.
- **Stokkem:** processie of ommegang naar de kapel van O.L.Vr. van Bijstand met deelname van vijfendertig groepen.
- **Neerharen:** Processie naar O.L.Vr. van Zutendaal door de jeugdafdelingen met jeugdkoor van de parochie.
- **Rutten:** Kaarskenprocessie door de straten van Rutten na de eucharistieviering. 's Avonds is er een licht- en bidprocessie naar het beeld van O.L.Vr aan de pastorie. Ook rond de kapel van Helshoven in Groot Gelmen.
- **Neeroeteren:** Kaarsjes processie tijdens de Mis waarbij op de Calvarieberg een nieuw kruis wordt gewijd.
- **Elen:** Kruidenwijding door Mgr. Schreurs van de kapel van O.L.Vr. van Rust, om de "kroedwes" te wijden. Georganiseerd door de Landelijke Gilde (laatste 1995).
- **Zutendaal:** Sint-Rochusviering aan de kapel op Gewaai met eucharistieviering met erna aansluitend de hondenwijding.(ook 1997). In 1998 vond deze processie plaats in een sobere uitvoering, zonder wagens, met meer aandacht van biddende mensen. Hun aantal wordt op ruim 500 deelnemers geschat die achter het Mariabeeld en het H. SACRAMENT opstapten. (C.R. B.v.L. 17/8/98.)
- **Voeren:** Ganskappen na het inhalen van de oogst, een traditie uit 1880 volgens zegsman Theo Broers. (1978).
- **Elen:** Kruidwijding georganiseerd door de Landelijke Gilde. Deze kruidwissen bestaan uit boerenwormkruid en bijvoet (kroetwesj) om de huizen tegen onweder te beschermen, omdat die vroeger strooien daken hadden. Ook trekt men en met andere Maaslandse dorpen op naar Kevelaer.
- **Elen:** Dank zij de familie Roebroeck wordt de kapel van O.L.Vr. Rust aan de parochiegemeenschap toevertrouwd en wil men er een verzorgd Mariaoord van maken. De kapel dateert uit 1740.
- **Neeroeteren:** Mariale hoogdag aan de Lourdesgrot met meer dan 150 bedevaarders met 's avonds kaarskenprocessie met 500 deelnemers.
- **As-Niel/As:** Heilige mis met voertuigwijding begint om 10 u aan de grot. (Grotcomité, 1999)
- **Tongeren:** Catharinakerk- Schilderij van de H. Erasmus, gebruikt voor pijnoverdracht. De gelovigen prikken er naalden in het lichaam van de heilige op de plaats waar zij pijn gevoelen.
- **Neerharen:** Vanuit de parochie processie naar O.L.Vr. van Zutendaal.
- **Nerem-Tongeren:** Halfoogst processie met rustaltaren en zegen op verschillende plaatsen.
- **Rutten:** Kruidwijding en kaarskenprocessie door de parochie.
- **Kinrooi:** Op initiatief van de bond voor Grote en Jonge Gezinnen, voettocht naar Heppeneert, O.L.Vr. van Rust.

- **Werm:** De parochiegemeenschap viert het vijftigjarig bestaan van de Lourdesgrot (1993) met kaarskenprocessie, natuurwandelingen en verering onder leiding van Mgr. Bisschop Schreurs.
- **Viversel:** Sacramentsprocessie in stoet, voorgegaan door de ruiters en de fanfare langs de kerk, met halt aan het Rustplein en langs de gerestaureerde kapel van O.L.Vr. van Banneux en rust aan de Sacramentskapel. Ook in 1998 is deze Bloedprocessie doorgegaan, zoals honderden van jaren terug, met medeviering van heel de Viverselse bevolking.(zie krant van 17/8/98)
- *Menigeen heeft 't al ondervonden,
wervelwinden zijn aan 't augustusweer verbonden !*
- **Helshoven:** Op deze dag is het de grote dag voor de Mariaverering aan de kapel van Helshoven die reeds vermeld wordt in 1629 nadat door de Johannieten hier een gasthuis werd opgericht. Later werd er een kapel gebouwd die door kluzenaars werd bewoond en onderhouden. Talrijke bedevaarders brengen hier een bezoek aan de Koningin van de Blijde Vrede. In 1990 was het de 736ste verjaardag van de oprichting van kluis en kapel en begankenis.
- **Zutendaal.** Bedevaartdag en grote Mariale processie daterend van vóór 1590 toen de kerk afbrandde. Men kan aannemen dat O.L.Vr. Behoudenis der Kranken rond 1500 werd ingesteld want in verband met het miraculeus beeld schreef pastoor Ludolphi in 1636 dat Zutendaal reeds honderd jaar vermaard was als bedevaartplaats. Overleveringen, opgetekend door dezelfde pastoor maken melding van vijf verschillende wonderbare genezingen in 1638 en in 1690 verschenen de oudste gekende bedevaartvlaggetjes. Verschillende sieraden dateren uit 1638. De processie werd terug ingesteld in 1888 en zeer intens gevolgd door een grote menigte bedevaarders uit Nederland. Ook in 1997, maar op 15/8.
- *Op Ons Lief Vrouwke's Hemelvaart,
keert het weder zijnen staart.*
- *Half augustus zonneshijn,
verschafft de boer een goed vat wijn.*
of:
*Lieve-Vrouwke zonneshijn,
schenkt aller wege goede wijn.*
- *Is 't weer op Maria Hemelvaart uitgelezen,
zo zal de herfst voortreffelijk wezen.*
- *Als in d'eerste oogstmaand gloeit,
dan een lange winter bloeit.*
- *Half augustus zonneshijn,
verschafft de boer een goed glas wijn.*
- *Regen op Maria Hemelvaart,
is weinig wijn en slecht van aard.*
- *Op Ons-Lief-Vrouwke 's Hemelvaart,
keert het weer alras zijn staart.*
- **Elen:** Jaarlijkse Bedevaart naar Kevelaer.
- **Elen-Dilsen-Stokkem:** Landelijke gilde van Elen knoopt aan bij de oude traditie de kruidwis te laten zegenen zoals vroeger in heel Limburg het volksgebruik bestond. Promotor is Sylvester Colson en in een artikel in B.v.L. vertelt hij deze gebeurtenis uit zijn jeugd. De plechtigheid heeft plaats aan de kapel van O.L.Vr. van Rust in de Laak.(1994)
- **Limburg:** Uitzonderlijk mooi weder gedurende 23 dagen van de maand augustus met temperaturen van om de 30°C, zonder eenmaal regen!
- **Elen:** 1995. Mgr. Schreurs wijdt de kruidwis aan de Kapel van O.L.Vr. van Rust tijdens de mis.(ook in 1997).
- **Heusden –Zolder:** Zomer-Oogstfeest op Bovy met kaarskensprocessie in Bolderberg en Kruidwiszegening terug in ere hersteld.(1995.)
- **Niel/As:** Abdij Porta Lucis in wording en kruidwiswijding door Prof.dr. Karel van Isacker. (1995).
- **Gors-Opleeuw:** Actie "Mantel van Sint-Martinus" als gave voor de arme en toegewezen aan speciale projecten zoals voor het bisdom "Propria" in Brazilië of een ander project van "Missio". (zie in farde "Martinus").

16 augustus.

- St. Arnoldus van Tiegem (†1038), patroonheilige van de brouwers.(zie Herk de Stad.) Geboren in Tiegem, waarvan de bron gebruikt wordt om bier te brouwen, vandaar.....
- Rochus, die vandaag wordt gevierd, wordt aanroepen tegen hoest, besmettelijke ziekten en zweren.

Wordt aanroepen door brouwers, herbergiers, molenaars, pestlijders, (Bij deze werden de huizen ter ontsmetting uitgerookt, vandaar....) Volgens Paul van Zummeren is hij ook de patroon van de rokers.

- **Zutendaal:** Aan de St. Rochuskapel te Gewaai, viering en aanroeping van Sint Rochus tegen pest en zweren. Hij werd geboren te Montpellier rond 1295 uit een adellijke familie en schonk zijn goederen weg aan de armen. Op zijn tocht als pelgrim naar Rome in 1317 genas hij pestlijders waardoor zijn bekendheid in de 15de eeuw snel groeide. De kapel werd gebouwd door Paulus Naben en Maria Martens als belofte deze te bouwen indien zij genazen van de pest. In 1782 verkreeg de pastoor Wuyts een relikwie van de heilige en werd op de feestdag 16 augustus deze viering ingesteld. (1999)
- **Zutendaal:** Sint Rochusviering. 1993. Kapel gebouwd in 1635. - Het buurschap onderhoudt deze oude kapel en zorgt ook voor de viering in aanwezigheid van de schutterij St. Rochus.
- Sint Rochus was in Vlaanderen zo geliefd dat men vertelde:
Waar men ga langs Vlaamse wegen,
komt men Onze Lieve Vrouw tegen,
maar ook dikwijls Sint Rochus
Sint Rochus is de patroon van de pestlijders, van de gevangenen, ook wel deze van de rokers (simili tussen rochus en rokers). Vandaar herdenkt men dan Jean Nicot, invoerder van de tabaksplant in vele delen van Europa.
Buiten de kapel van Sint Rochus in Zutendaal (Gewaai) kent Limburg nog twee parochies toegewijd aan Sint Rochus: Wellen-Ulbeek en Lummen-Genenbos.

17 augustus.

- **Lanaken:** Jaarlijkse bedevaart naar Kevelaer.
- **Maaseik:** Bedevaart naar O.L.Vr. van Kevelaer per bus: vertrek aan de Eikerpoort. Traditionele bedevaart van verscheidene Maasdorpen sedert de 17de eeuw.

18 augustus.

- **Dilsen-Rotem:** Bedevaartstocht naar Kevelaer.
- **Neeroeteren-Voorshoven:** Bedevaart naar Kevelaer per autobus.
- **Klein-Gelmen:** Jaarlijkse bedevaart van de KVLV.-vrouwen naar de O.L.Vr.kapel te Helshoven, opgeluisterd door het jeugdkoor. Deze kapel dateert uit 1254 en men noteert tussen 1674 en 1908 veertien kluzenaars. In 1994 noteerde men meer dan 2000 bedevaarders waarbij de Koningin van de Vrede werd vereerd met een kleine stoet en een eucharistieviering met een tiental lokale parochiepriesters.
- *Zingt de vink in de morgenstond,
zo hij zeker regen verkondt !*
- *Een waterige zon en een bleke maan,
kondigen meestal regenweder aan!*
- De Leentjes worden vandaag gevierd, naar St.-Helena. (330).
- Feestdag van de Heilige Arnout, patroonheilige van de brouwers:
Sint Arnout, milde brouwpatroon,
behoud ons hoppevelden schoon:
weer de schimmels en de zwammen,
Blus de hoppeduvels-vlammen:
zorg voor rijpe hoppepluk,
hoed ons voor elk ongeluk;
Bevrijd ons van den tuitelaar,
en zorg voor 's brouwers mild gebaar,
maak ons leven als de hop,
opgaand naar de hemeltop.

19 augustus.

- **Rutten:** Kaarskenprocessie-deelname bij de kroningsfeesten in Tongeren met kaars en herdenkingspenning.
- Alles heeft zijn tijd van zijn
Niets vervroegen, niets verschuiven,
In augustus: zure druiven,

In oktober: zoete wijn.

20 augustus.

- Op Sinte Bernardus trokken de boeren met het koezeel op bedevaart, het zeel dat gediend had om de stier naar de koe te leiden, opdat er een flink kalf zou worden geboren.
- Sint Bernardus van Clairvaux, (1153) wordt aanroepen tegen jicht en reuma.
Volgend gebed werd dan gepreveld:
Ochtendregen houdt de pelgrim tegen!
- Feest van de H.-Bernardus.
Bernardus, bewaar het vee,
het paard, de koe het schaap en het zwijn.
Wil met een rijken oogst
uw kinderen steeds bejegenen,
dan blijven wij U vereren,
met liefde, groot en klein.
- Bij St. Bernardus denken we aan de stichter van de Bernardijnen of cisterciënzermonniken, aan de Bernardushond, aan de bernardsminne (drankje) en aan Sinte benardus Pardoef, in Steenokkerzeel waar zijn feestdag wordt ingeschoten. (P.v.Z.)
- *In een zomer fijn,
Moet er donder zijn.*
- *De warmste dagen brengen de zwaarste onweders.*
- **Heers:** Bedevaart van de KVLV-vrouwen naar de kapel van O.L.Vr. van Horpmaal.
- *Als schaapjes rustig aan de hemel staan,
kan men zonder plu uit wandelen gaan!*
- *Mist in de zomer, is een teken van mooi weer !*

21 augustus.

- **Ham-Genendijk:** Inhuldiging van nieuwe kapel op een oud bedevaartsoord, waar vroeger voor volwassenen of voor kinderen O.L.Vrouw werd aanroepen tegen kwaadaardige koorts. Men diende met een kledingstuk drie maal biddend rond de kapel te stappen en dit gedurende negen dagen. De laatste jaren wordt dit feest meestal georganiseerd door de St.- Gerardusbank.

22 augustus.

- **Rutten:** Bedevaart naar Banneux met een bezoek nadien aan de abdij van Chevetogne waar de orthodoxe ritus plaatsvindt.
- **Gingelom:** Bedevaart van het dekenaat Gingelom naar O.L.Vr. van Banneux, met vertrek aan de kerk.
- Feestdag van de H. Timoteus (Tim) (1306).
- **Widooie-Tongereren:** 150ste verjaardag van zelfstandige parochie toegewijd aan de heilige Pancratius (een van de ijsheiligen).
- *Als op de 21ste augustus de ooievaars nog blijven, zal een zachte winter binnendrijven.*

23 augustus.

- De heilige Rosa van Lima helpt tegen de gordelroos, wat ze voornamelijk dankt aan haar naam. Zij is de patrones van de rozenkwekers. (11617).
- **Bret Gelieren- Genk:** Op zondag, na de eucharistieviering, heeft er de eigenaardige boekentassenwijding plaats in het vooruitzicht van het hernemende schooljaar. (ook in 1997).
- *Als de hoenders kakelen lang en goed,
zal 't regenen in overvloed i*

24 augustus.

- Feestdag van St Bartholomeus.
*Sint Bartel warm en schoon,
dan draagt de herfst een gouden kroon.*
(feestdag voor de leerlooiers en handschoenmakers).

- Gelijk Bartel is gesteld,
is heel het jaar besteld.
- Na deze datum weven de spinnen hun webben over de braambessen en dan zegt men ook:
Bartholomeus heeft erop gelopen, omdat ze dan niet meer smakelijk zijn.
- Sint Bartholomeus is een echte weerheilige:
*Sint Barteldag ons wel voorspelt,
hoe 't met de herfst zal zijn gesteld.*
- *Zoals Bartholomeüs is,
Blijft het ook heel de herfst gewis.*
- Hij doet zijn ronde in de moestuin om malse slakroppen te steken en ook in de koolplanten. Die dag blijft je er beter weg. Die dag neemt op struiken en bloemen de eerste bedauwde spinnenwebben waardoor de braambessen niet meer te eten vallen. Het dauwen begint rond deze tijd.
- *Sint Laurens en Sint Bartel schoon;
Bamis krijgt een gouden kroon*
- *Het weer van Sint Bartolomeuwisdag,
is de weerkenner van de herfst.*
- *Sint Bartel warm en schoon,
dan draagt de herfst een gouden kroon!*
- *Als augustus sterk dauwen doet,
gewoonlijk blijft het weder goed!*
- *Als juli u niet lag te heten,
Ge hebt heel augustus om uit te zweten!*
- **Rotem:** Bedevaart naar Kevelaer samen met andere Maaslandse parochies.
- *Is de maan als een schuit,
dan valt er geen regen uit!*
- **Ophoven:** Rond deze tijd trekken de Ophovenaars naar de passiespelen van Tegelen.
- *Koesteert in de lucht,
wees voor onweer fel beducht!*
- *Stroo in de bek van 't zwijn,
straks zal het slecht weer zijn!*
- *Slecht weer is op komst, 't is al verloren,
want den ezel schudt met z'n ooren!*
- *Hinnikt 't paard blij te moe,
er komt schoon weerke naar ons toe.*
- *Zijn de schapen opgewonden,
dan wordt ons wind toegezonden!*
- *Hanen, katten, en de honden,
heeft men dikwijls ondervonden,
voorspellen 't weer van dag tot dag,
beter dan een almanach !*
- *Sint-Bartel, schoon,
dan draagt de herfst een gouden kroon*
Of nog:
*Gelijk Sint-Bartel is gesteld,
is het hele jaar besteld.*
- Sint Bartholomeus werd wreedaardig vermoord. Hem werd de huid afgestroopt, daarom is hij de patroon van de leerlooiers.....!
- Sint Barteldag ons vaak vermeldt, hoe het in de herfst zal zijn gesteld.
- *Zoals het op Sint-Bartolomeus is,
blijft het ook heel de herfst gewis !*
- *In augustus regen,
geeft de wijnstok zegen.*
- *Als augustus zonder regen henen gaat,
de koe maar mager voor de kribbe staat.*
- **Gingelom:** Bedevaart naar O.L.Vr. van Banneux.
- **Heers-Bovelingen:** Bedevaart naar O.L.Vr. ter Duinen in Mariakerke.

25 augustus.

- **Smeermaas:** Bedevaart naar Kevelaer van voetgangers, die zich aansluiten op voorbijtrekkende bedevaarders van naburige dorpen.
- **Jeuk:** Jaarlijkse bedevaart voor de liefhebbers van Jeuk en Boechout naar Banneux.
- Feestdag van de H. Lodewijk, (11270), patroon van de haarkappers en metselaars.
- **Maasmechelen:** sluit zich aan met de bedevaart naar Kevelaer, samen met Smeermaas en andere Maaslandse dorpen.
Rond deze datum vertrekken reeds groepen zwaluwen:
*Blijven de zwaluwen lang,
wees voor de winter niet bang!*
- Volksgezegde meent dat wie een zwaluwnest tegen zijn huis in ere houdt, wordt beschermd tegen bliksem en onheil.
- *Als 't regent in Vrankrijk,
't dreupelt in Vlanderen (Gezelle)*
- Dat Walsch is, valsch is ! (Gezelle)
- Franse jonker, kale pronker.(Gezelle)
- **Heers:** Bedevaart naar O.L.Vr. ter Zee in Mariakerke-Oostende waarbij deelgenomen wordt aan een misviering.
- Trekken de zwaluwen voor Lodewijksdag al weg, dan duidt dit op een vroege winter.

26 augustus.

- **Bilzen-Eigenbilzen:** Kruisplanting aan de mijnwerkerskapel aan de Litsebeekstraat.
- **Eigenbilzen:** Op de feestdag van O.L.Vr. Hemelvaart, wordt aan de mijnwerkerskapel tijdens een Eucharistieviering het nieuwe kruis gewijd, symbool voor de wijk "de Locht" en van hun diep geloof.

27 augustus.

- **Tongeren-Sint Gillis:** Noveen van 27/8 tot 4/9 september ter ere van Sint Gillis, beschermer tegen zenuwziekten, schrik en angst.
- Aan de kapel van Mulken, in restauratie, worden de plechtigheden nu in de parochiekerk aan de Hasseltsesteenweg gehouden. (1995).
- Heilige Monica,(1387) patrones voor de moeders.
- *De zon in augustus,
fopt de meid in de moestuin!*
- *Noordenwind in augustus opgestaan,
brengt standvastig weder aan!*

28 augustus.

- **Voorshoven-Neeroeteren:** Bedevaart naar Kevelaer.
- **Viversel-Zolder:** Oude Sacramentsprocessie naar het Sacramentskapelletje in gedachtenis aan de bloedende hostie uit de 14de eeuw (1317, de 25ste juli) waarbij een kapelaan uit Herkenrode bij een ziekenbezoek een doorstoken hostie ontdekte.
- Een kudde schapen die het pad van de kapelaan kruiste, knielde spontaan neer.
- **Terlamen:** Traditionele religieuze ommegang waarbij het historische bijkomstig is. De kledij van de deelnemers is bijzonder verzorgd. Telkenjare duizende deelnemers.
- **Munsterbilzen:** Aan de St. Rochuskapel samenkomst en zegening met processie, vertrekkend vanuit de parochiezaal.
- *Op Sint-Augustijn,
zullen de onweders over zijn.*
- Feest van de heilige Augustinus,(1430) die aanroepen wordt bij onweer. Patroon van drukkers, boekbinders, boekhandelaren en bibliothecarissen.
- *Met Augustijn,
gaat de zomer te bed.*
- *Met Augustijn zullen de onweders over zijn!*
- Sint Augustinus: kerkvader
- *Augustijn stop de onweders in bed!*
- *Na het feest van Sint-Augustijn,
Er geen warme dagen meer zijn!*

- *Als eind augustus veel meeldauw brengt,
De boer geen vreugdetranen plengt.*
- *Als eind augustus meeldauw ontstaat,
Kijken de boeren vaak kwaad*
(meeldauw is een schimmelziekte, wit of bruin, in de herfst op de bladeren waarneembaar!)

29 augustus.

- **Susteren:** Juist over de grens bij Maaseik, trekt door de straten de vermaarde "Heiligdomsvaart" die herinnert aan de heiligen uit de 8ste eeuw zoals Gregorius, Albricus, Amelberga, Benedicta, Cecilia, die in Aken, Tongeren, Maastricht, en in Hasselt leefden. De ommegang stond dit jaar (1993) in de "Drie Munsters", de voormalige kloosters van Aldeneik, St. Odiliënberg en Susteren, gesticht door de Ierse monniken o.l.v. de Heilige Willibrordus. In 880 werden deze kloosters vernield door de Noormannen en daarna weer opgebouwd, door de monniken.
- *Als 't regent op Sint-Jans onthoofding,
bederven de noten.*
- **Heers:** Bedevaart naar Mariakerke-Oostende naar O.L.Vr. ter Zee, met vertrek op het plein van Mechelen -Bovelingen en ter plaatse mis opgedragen door pastoor Dethier. (1996).
- Feestdag van St.-Jansonthoofding:
*Regent het op Sint-Jansonthoofding,
dan bederven de hazelnoten !*

30 augustus.

- Feest van de Heilige Rosa.
- De Heilige Rosa wordt aanroepen tegen roos en kortademigheid en ze is ook patrones van wie rozen kweekt.
- **As:** Naturelement opgemerkt op 30/8/97 te 7u 's morgens, volledige regenboog in Noord-westelijke richting, bij klaar weder.
- **Neerpelt:** Viering van "De verkeerde Lieve Heer", door de Heemkring De Schans en de natuureservaten
- **Hoeselt:** Planten van een gezinsboom die gewijd werd door Pastoor Ottenburgs ter verwelkoming van de inwijkelingen.
- **Tongeren:** Kramschieten voor de derde maal in een tweedaagse wedstrijd, waarbij een koperen munt of schijven zo dicht mogelijk bij drie koorden in een zandbak te werpen. 1997.

31 augustus.

- **Wijshagen:** Bedevaart naar het heiligdom van Broeder Isidor in Kortrijk en rondreis over Zwevegem, Ottegem en Oostakker.
- **Meeuwen- Gruitrode:** Bedevaart naar het graf van Broeder Isidor te Kortrijk waar pastoor Smeets de mis zal opdragen. (1993)
- De Oogstmaand is een maand bij uitstek dat er veel hevige onweders plaatsvinden. De hevige onweders gevolgd door hevige bliksems en donderslagen zijn een machtig schouwspel van de natuur veroorzaakt door de temperatuursverschillen in de bovenste luchtlagen. Men leerde buiten de afstand van de inslag te schuilen door de seconden te tellen en te vermenigvuldigen met 300. Ook de beveiligingen die men moest in acht nemen. Van oudsher gekend is de mondeling doorgegeven spreuk:
*De eiken moet men wijken,
de beuken moet men zoeken,
de essestam trekt bliksem aan,
kruip onder een doornbos
dan blijf je van de bliksem los.*
Tekst vermoedelijk vertaald uit de Duitse Volkskunde.
- Feestdag van de heilige Augustinus:
*Op Sint-Augustijn
zullen de onweders over zijn!*
of:
Sint Augustijn,

stopt de zomer in zijn bed!
of nog:
*Wat augustus niet kookt,
zal september niet braden.*

- *Augustus rijpt,
september oogst!*
- *De velden geschoren,
de winter geboren!*
- *In augustus regen, geeft de wijnstok zegen.*
- *Augustus reift, september erntet. (D).*
- *Als augustus zonder regen henen gaat,
de koe maar mager voor de kribbe staat. (cwb).*
- *(In 1996 was de hoeveelheid water per m² geraamd op meer dan 250 liter.)*
- *Als voor 't laatst de koekoek roept,
is de zomer weer versnoept!*
- *Verdwijnt de boer van de akker,
dan wordt de jager wakker!*
- *(Is de heer Vandervelden geschoren,
dan zit de heer Verschuren vol!).*
- *De velden geschoren, de winter geboren!*

INDEX PLAATSNAMEN EN HEILIGEN

A		J	
Arnoldus	3, 9	Jeuk	12
Arnout	10		
As	6, 7, 9, 14		
Augustinus	13, 14		
		K	
		Kessenich	5
		Kinrooi	4, 7
		Klara	5
		Klein-Gelmen	9
		Kortessem	2
		L	
		Lanaken	9
		Laurens	3, 4, 11
		Laurentius	3, 4
		Leopoldsburg	3
		Lodewijk	12
		Lummen	6, 9
		M	
		Maaseik	4, 9, 14
		Maasmechelen	7, 12
		Marcoen	4
		Martinus	9
		Meeuwen	1, 14
		Moelingen	5
		Monica	13
		Munsterbilzen	13
		N	
		Neerharen	7
		Neeroeteren	4, 7, 9, 13
		Neerpelt	14
		Niel-As	5
		O	
		Ophoven	12
		Opoeteren	3, 4
		P	
		Pancratius	11
		Peer	2, 6
		R	
		Rochus	6, 9
		Rosa	11, 14
		Rotem	11
		Rutten	1, 7, 10, 11
		S	
		Smeermaas	12

Spalbeek	2	Voeren	5, 6, 7
St.-Truiden	1, 3		
Stokkem	2, 7, 8	W	
Susteren	14	Werm	8
		Wijshagen	1, 14
T			
Terlamen	13	Z	
Tongeren	7, 10, 11, 13, 14	Zolder	8, 13
		Zutendaal	3, 7, 8, 9
V			
Viversel	3, 8, 13		